

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Miren Artetxe Sarasola

*Hendaia
Lapurdi (1985)*

Aurkibidea

Biografia

1985eko ekainaren 6an jaio zen Lasarten. Lasartetik Hendaiara joan zen anaia eta gurasoekin bizitzera, baina hainbat lekutan bizi izan da gero: Gasteizen, Bartzelonan ... Ama lasartearra du eta aita oriotarra. Anaia gazteagoa du, Gorka, eta elkarrizketa elkarrekin egin genien. Euskal Filologia ikasketak ditu, bertsolaria da eta Hendaiako mediatekan bildu ginenean tesia egiten ari zen (Bertsolaritzaren transmisioa eta euskararen eragina Ipar Euskal Herriko gazteengan), Mintzola - Mikel Laboa ikerketa bekaren bidez. Aisialdiko hainbat konturi buruz dihardu Mirenek, Euskal Herriko gazteen parranda egiteko ohiturez, hizkuntza joerez, genero kontuez eta abar.

Zintak

HEN-007

- **Proiektua:** Gazte gara gazte
- **Elkarrizketatzailea(k):** Errazkin, Aitor
- **Data:** 2014-10-31
- **Iraupena:** 57 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Errazkin, Aitor

HEN-008

- **Proiektua:** Gazte gara gazte
- **Elkarrizketatzailea(k):** Errazkin, Aitor
- **Data:** 2014-10-31
- **Iraupena:** 46 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Etxean gipuzkeraz

- **Erref:** HEN-007/004
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:03:25. **Bukatu:** 00:05:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Lasarten jaiok dira Miren eta Gorka. Hendaiara aldatu ziren bizitzera. Etxean gipuzkeraz egin izan dute beti, eta kalean, tokiko euskalkira moldatu dira.

2. Lapurterara moldatu baina "rr" a galdu gabe

- **Erref:** HEN-007/006
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:05:47. **Bukatu:** 00:07:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Mirenek gogoan ditu Hendaiako ikastolan hasi zeneko garaiak. Etxeko hizkera moldatzeko arazorik ez zuen izan, baina hautu kontzientea izan zuen "rr"-ari (erre bikoitzari) eustearena. Gorkak ere eutsi egin dio hots horri, eta Hendaian eskolatu berritako gertakaria kontatzen du.

3. Hendaiatik Kanbora, "rr" a garraio

- **Erref:** HEN-007/008
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:08:13. **Bukatu:** 00:09:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

<p>Hendaiako ikastolatik Kanboko kolegiara aldatzea egokitu zitzaizenean ere, "rr"ari eutsi ziotela kontatzen dute Mirenek eta Gorkak.</p>

4. Mugak harrapatuta

- **Erref:** HEN-007/010
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:09:57. **Bukatu:** 00:12:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Gazte-gaztetatik Gipuzkoatik Lapurdira eta alderantziz atzera eta aurrera bizi izanak arrastoa utzi du Gorka eta Mirenen identitatetan.

5. Aisialdian gune itxiatarako joera

- **Erref:** HEN-007/014
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:13:30. **Bukatu:** 00:15:12

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Gazteendako lekuak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Teknologia berriak eta sare sozialak

Laburpena:

Gaur egungo gazteek aisialdian izan ditzaketen joera nagusiak detektatzea ez da lan samurra, baina internetak gero eta presentzia handiagoa duela dirudi, eta gune itxietan biltzea ere izan daiteke beste joera aipagarrietako bat.

6. Kuadrillak eta lagun "sateliteak"

- **Erref:** HEN-007/016
- **Iraupena:** 0:03:17. **Hasi:** 00:15:30. **Bukatu:** 00:18:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Mirenek eta Gorkak kuadrilla bakarrari eusteko zailtasunak azaltzen dituzte.

7. Ghetto sentrazioaz

- **Erref:** HEN-007/018
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:20:29. **Bukatu:** 00:22:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza

Laburpena:

Bigarren hezkuntzako ikasketak euskaraz egiten jarraitu ahal izateko, Hendaiaetik kanpo egin behar izan zituzten Mirenek eta Gorkak, eta horrek "atera" egin zituen, nolabait esateko, euren bizitokiko egunerokotik.

8. Komunitateen arteko tentsioak

- **Erref:** HEN-007/019
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 00:22:12. **Bukatu:** 00:25:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:

Euskararen ofizialtasun ezak eta Frantziako hezkuntza sistemak eragin zuzena izan dute euskaldunen eta frantses hiztunen arteko harremanetan eta aisialdian. Lander Garro idazlearen "Gerra txikia" liburuaren aipamena.

9. Festa egiteko bi modu

- **Erref:** HEN-007/021
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:26:03. **Bukatu:** 00:28:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa
- Aisia » Jai-giroa

Laburpena:

Iparraldean eta hegoaldean parranda egiteko moduz.

10. Kale-girorik ez

- **Erref:** HEN-007/022
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:28:23. **Bukatu:** 00:30:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa
- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:

Kale girorik ez da sumatzen Hendaian, eta taberna-giroa ere ezberdina da, hegoaldekoarekin konparatuta.

11. Hizkuntza hautuak

- **Erref:** HEN-007/025
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 00:32:08. **Bukatu:** 00:35:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Aisia » Jai-giroa

Laburpena:

Mirenen kasuan hizkuntzak pisua izan du bere ingurua "hautatzeko" garaian.

12. Lapurdin parranda egiteari buruzko hainbat kontu

- **Erref:** HEN-007/026
- **Iraupena:** 0:03:06. **Hasi:** 00:35:10. **Bukatu:** 00:38:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

"Iparraldeko" eta "hegoaldeko" parranda giroak bereizten dituzten dituzten hainbat faktore aipatzen dituzte Gorkak eta Mirenek.

13. Guztiok gara "tradizionalak"

- **Erref:** HEN-007/028
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 00:39:07. **Bukatu:** 00:42:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak

Laburpena:

Ama izateko adinari eta bikote harremanei buruz.

14. Generoa eta parranda I

- **Erref:** HEN-007/031
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:43:32. **Bukatu:** 00:46:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Aisia

Laburpena:

Generoaren gaiak presentzia gehiago du "hegoaldean", "iparraldean" baino; jarreratan, ordea, ez da alde nabarmenik sumatzen.

15. Generoa eta heziketa

- **Erref:** HEN-007/032
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:46:01. **Bukatu:** 00:47:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Haurrak zaindu eta hezi
- Aisia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Udalekutan hezitzaile lanetan aritzen da Miren, eta horrek eskaintzen dio gaztetxoek portaera behatzeko aukera.

16. Generoa eta parranda II

- **Erref:** HEN-007/034
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:47:58. **Bukatu:** 00:49:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Nesken eta mutilen jarrerak.

17. Generoa eta hezkuntza

- **Erref:** HEN-007/035
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:49:37. **Bukatu:** 00:52:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Nesken eta mutilen rolak. Titular handietatik, egunerokotasunaren ernamuietara.

18. Generoa eta umorea

- **Erref:** HEN-007/037
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:52:49. **Bukatu:** 00:56:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

19. Botere harremanak: kasu hipotetiko bat

- **Erref:** HEN-008/002
- **Iraupena:** 0:03:23. **Hasi:** 00:00:48. **Bukatu:** 00:04:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Taberna giroa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Estereotipoak, botere harremanak, ligatzeko jarrerak... dituzte hizpide pasarte honetan.

20. Moda kontuak Iparraldean eta Hegoaldean

- **Erref:** HEN-008/004
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:05:04. **Bukatu:** 00:07:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Moda kontuan aldeak daudela esaten dute biek Ipar eta Hego Euskal Herrian. Mirenek Hegoaldeko kuadrilla euskaldunak bereizten dituztela dio arroparen arabera. Iparraldean estiloa hippieagoa dela diote. Gorkak giro erdalduna eta euskalduna berezi behar direla azpimarratzen du.

21. Hegoaldeko identitatea Iparraldean eredu

- **Erref:** HEN-008/005
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:07:57. **Bukatu:** 00:10:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:

Hegoaldeko euskal identitatea Iparraldekoen eredu dela dio bikoteak: modan, komunikabideetan, literaturan...

22. "Modu inkontzientean Hegoaldetik edaten dugu"

- **Erref:** HEN-008/006
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:10:16. **Bukatu:** 00:11:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Komunikabideetan, idazteko moduan, nahigabeen ere Hegoaldetik edaten dutela aipatzen du bikoteak.

23. Hizkerak egokitzeko gaitasuna I

- **Erref:** HEN-008/008
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:11:33. **Bukatu:** 00:14:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Lekuaren araberako hizkera hautatzen dute. Mirenek eroso sentitzeko gipuzkera edo lapurtera erabili aukeratzen du.

24. Hizkerak egokitzeko gaitasuna II

- **Erref:** HEN-008/009
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:14:15. **Bukatu:** 00:15:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Gorkak bere batua moldatzen du, baina lapurteraz hitz egitea ez zaio natural egiten.

25. Aurreiritziz beteriko artikulua I

- **Erref:** HEN-008/011
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:16:25. **Bukatu:** 00:18:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

Estereotipo eta look euskaldunez mintzatzen zen artikulua batez ari da Gorka lapurteraz.

26. Aurreiritziz beteriko artikulua II

- **Erref:** HEN-008/012
- **Iraupena:** 0:04:13. **Hasi:** 00:18:44. **Bukatu:** 00:22:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

<p>Euskal abertzaleen estereotipo eta aurreiritziak erabiliz idatzi zen artikulua batean jarritakoa azaltzen du Gorkak.</p>

27. Miren lapurteraz: sare sozialak

- **Erref:** HEN-008/014
- **Iraupena:** 0:03:32. **Hasi:** 00:24:00. **Bukatu:** 00:27:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Teknologia berriak eta sare sozialak

Laburpena:

IKT eta sare sozialez ari da Miren pasarte honetan. Lapurtera erabiltzen du honen inguruan hitz egiteko.

28. Hizkuntza ohiturak

- **Erref:** HEN-008/015
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:27:32. **Bukatu:** 00:29:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Lapurteraz elkar entzutea bereziki arraroa egiten zaio bikoteari.

29. Irainak, zein hizkuntzatan?

- **Erref:** HEN-008/017
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:30:59. **Bukatu:** 00:33:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

Erdarara jotzen dutela aipatzen dute Mirenek eta Gorkak. Haserretzean ere frantsesez zein gaztelaniaz adierazten dira.

30. Haserrea adierazteko hizkuntzak

- **Erref:** HEN-008/019
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 00:33:17. **Bukatu:** 00:36:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

Mirenek, gipuzkeraz ari denean gaztelaniazko hitzak erabili ohi ditu iraintzeko eta haserrea adierazte. Lapurteraz ari denean, ordea, frantsesezkoak.

31. Euskarazko irainak zabaltzeko aukerarik bai?

- **Erref:** HEN-008/021
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:37:01. **Bukatu:** 00:39:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

Irainak euskaraz esaten hasteko hezkuntzak garrantzia duela azpimarratzen du Mirenek. Jendeak miresten dituen pertsonak eredu direla ere dio, Maialen Lujanbio, Xabi Alonso, Gorka Urbizu...

32. Euskararen erronka: gazte hiztegia

- **Erref:** HEN-008/023
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:39:50. **Bukatu:** 00:40:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

Lekuz leku egoera aldatzen dela dio bikoteak, euskaraz argota sortzea zenbait herritan ez baita hain zaila.

33. Euskararen egoera, aldatuko al da?

- **Erref:** HEN-008/025
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:41:04. **Bukatu:** 00:44:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

Gazte hizkerari dagokionean, euskarak erdara ordezkatzeko denbora behar du bikotearen iritziz, Iparraldean dagoen egoeratik begira.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2024-03-28

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com